

Suomen sosiaalipalveluiden toimiala 2024

Esite

VALOR

VALOR ON LIIKKEENJOHDON KONSULTTI, JOLLA ON VAHVA YMMÄRRYS SOTE-TOIMIALAN MARKKINASTA JA TOIMIJOISTA

*VALORin tiimissä yhdistyy vahva toimiala- ja liiketoimintaosaaminen -
luotettu kumppani alan keskeisten toimijoiden keskuudessa*

40+

liikkeenjohdon konsulttia, lisäksi
VALOR hyödyntää sote-toimialan
asiantuntija-verkostoa projekteissa

40+

sote-sektorin toimeksiantoa vuoden
2023 aikana yksityisen ja julkisen
sektorin johtaville toimijoille

2011

perustettu ja täysin kotimaisessa
omistuksessa oleva liikkeenjohdon
konsulttiyhtiö

2016

alkaen vuosittaiset strategiset
toimialaselvitykset sosiaali- ja
terveydenhuollon toimialoista

*Esimerkkejä VALORin
asiakashankkeiden teemoista*

Strategia

- Strategiaprosessi
- Markkina-analysit
- Uudet liiketoiminnat
- Järjestämisstrategia

Operatiivinen
kehitys

- Tuottavuuden kehitys
- Digitaaliset palvelut
- Ostopalveluiden
kehittäminen

Yritysjärjestelyt
ja omistajuus

- CDD -selvitykset
- Omistajastrategia
- Taloudellinen
neuvonantaja

VALORIN RAPORTIT OVAT LUOTETTU TUOTE USEIDEN ERILAISTEN SOTE-SEKTORIN TOIMIJOIDEN KESKUUDESSA

VALORin raportit ovat luotettu tuote...

...joiden asiakkaina on useita erilaisia toimijoita

8,7/10

VALORin Sosiaali- ja terveyssektorin toimialaraporttien NPS 2022¹

50+

Eri organisaatiota VALORin Sosiaali- ja terveyssektorin toimialaraporttien asiakkaina tähän mennessä

Esimerkkejä raporttien tilaajien organisaatiotyypeistä

Yksityiset palveluntuottajat

Eri sosiaali- ja terveyspalveluita tuottavat yritykset (tilaajina mm. alan johtavia yrityksiä)

Julkiset järjestäjät ja organisaatiot

Kaupungit, sairaanhoitopiirit, hyvinvointialueet, viranomaiset jne.

Säätiöt, järjestöt ja liitot

Säätiöt, edunvalvontayms. järjestöt, eri soten alalajeihin keskittyneet liitot jne.

Muut

Tietojärjestelmätoimijat, pääomasijoittajat, vakuutus- ja finanssitoimijat, tele-/mediatoimijat, laite- ja lääkevalmistajat jne.

ASIAKKAIDEN KOMMENTTEJA VALORIN RAPORTEISTA

”

Lisää ymmärrystä toimialaan liittyvistä muutosajureista

-Toimitusjohtaja, sosiaalipalveluyritys

”

Toimialaraportit antavat hyvää runkoa ja tietopohjaa asioiden hahmottamiseen kokonaisuutena

-Johtaja, yhdistys

”

Erittäin hyödyllinen, tieto löytyy helposti ja se on hyvin auki kirjatussa muodossa. Luotettava.

-Johtaja, yhdistys

”

Yksissä kansissa toimialan tilanne ja näkymät

-Liiketoimintajohtaja, pääomasijoittaja

”

Antaa todella hyvän kokonaiskuvan markkinasta

-Toimitusjohtaja, terveyspalveluyritys

”

SOTE-tietoa liiketoimintaympäristöstä ja mahd.päätöksenteon taustatekijöitä

-Johtaja, bioteknologiayritys

SUOMEN SOSIAALIPALVELUIDEN TOIMIALA 2024

Ylimmän johdon tarpeisiin suunniteltu Strateginen toimialakatsaus on laadukas kotimainen toimialatuote, joka katsoo vahvasti tulevaisuuteen ja tarjoaa kattavan kokonaisnäkymän sosiaalipalveluiden toimialaan

Sivuja

149

Kuvaajia

118

Markkina-
segmenttejä

13

Strateginen toimialakatsaus sisältää selkeän kuvauksen suomen sosiaalipalveluiden markkinan koosta ja kehityksestä sekä näkemyksiä ja analyyskejä toimialan kehitykseen vaikuttavista trendeistä ja muutosvoimista.

Toimialakatsaus sisältää monipuolisen markkina-analyysin, syventävät analyysit toimialan ajankohtaisista muutosvoimista sekä tilinpäätösanalyysit alan keskeisimmistä yrityksistä.

Tiedot on koottu useista lähteistä ja ne muodostavat monipuolisen kuvan siitä, mihin toimiala on menossa ja mitä muutokset tarkoittavat alalla toimiville yrityksille.

SOSIAALIPALVELUIDEN TOIMIALA 2024 -RAPORTTI KOOSTUU KUUESTA OSIESTA

I	JOHDANTO	Suomen sote-järjestelmän vertailu muihin verrokkimaihin	5 sivua
II	TOIMIALAN AJANKOHTAISET TRENDIT JA ILMIÖT	Syventävät analyysit toimialan ajankohtaisista ilmiöistä sekä niiden vaikutuksista markkinaan (4 teemaa)	66 sivua
III	YLEISKATSAUS SOSIAALIPALVELUIDEN MARKKINAAN	Sosiaalipalveluiden markkinat jäsennettynä 13 keskeiseen segmenttiin sekä julkiseen ja yksityiseen tuotantoon	8 sivua
IV	PALVELUKOHTAISET MARKKINAT	Syväluotaus eri markkinasegmenttien kokoon, kasvuun ja kehitysnäkyymiin (julkinen ja yksityinen tuotanto tarkasteltuna erikseen segmentteittäin)	19 sivua
V	TOIMIJA- JA KILPAILUKENTTÄ	Tilinpäätösanalyysi toimialan keskeisistä toimijoista	10 sivua
VI	PALVELUASUMISEN ALUEELLINEN KILPAILUTILANNE	Hyvinvointialue- ja asiakassegmenttikohtainen ¹ analyysi yksityisesti tuotetun palveluasumisen ² kilpailutilanteesta ja toimijoiden markkina-osuuksista	28 sivua

KUVALUETTELO 1/2

1. Arvio hv-alueiden yhteenlasketusta alijäämäkertymästä '24 lopussa
2. Nostoja hyvinvointialueiden alijäämää koskevasta julkisesta keskustelusta
3. Hyvinvointialueiden taloustilanteeseen liittyvät keskeiset ajankohdat 2023-2026
4. Hyvinvointialueiden alijäämäkehitys TPE2023-TS2026
5. Keskeiset syyt hyvinvointialueiden alijäämäkehitykselle
6. Sosiaalipalveluiden ajankohtaiset trendit ja ilmiöt
7. Sopeuttamishojelmien toimenpiteiden kategorisointi analyysissä
8. Hyvinvointialueiden sote-palvelutuotannon avaindokumentit
9. Hyvinvointialueiden sote-palvelutuotannon avaindokumentit
10. Huomiot analyysin lähdeaineistosta
11. Yhteenveto sopeutussuunnitelmien keskeisistä teemoista ja niiden toteutettavuudesta
12. Hyvinvointialueiden sosiaalipalveluiden sopeuttamistoimenpiteiden tarkastelu analyysissä
13. Hyvinvointialueiden sopeuttamistoimenpiteiden arvioitu säästöpotentiaali per vuosi palvelu- ja säästökategorioittain
14. Hyvinvointialueiden sopeuttamistoimenpiteiden arvioitu säästöpotentiaali per vuosi alueittain ja palvelukategorioittain
15. HV-alueiden sosiaalipalveluiden sopeuttamistoimet: Henkilöstö
16. HV-alueiden sosiaalipalveluiden sopeuttamistoimet: Hankinnat ja ostopalveluiden käyttö
17. HV-alueiden sosiaalipalveluiden sopeuttamistoimet: Digi ja ICT
18. HV-alueiden sosiaalipalveluiden sopeuttamistoimet: Palveluverkko ja tilat
19. HV-alueiden sosiaalipalveluiden sopeuttamistoimet: Palvelurakenne ja -taso
20. Sopeuttamishojelmien tuotantotapoihin ja hankintoihin liittyvien toimenpiteiden kategorisointi analyysissä
21. Huomiot analyysin lähdeaineistosta
22. Yhteenveto tuotantotapoihin liittyvien sopeuttamistoimenpiteiden keskeisistä mekanismeista ja niiden toteutettavuudesta
23. Hyvinvointialueiden sosiaalipalveluiden tuotantotapoihin liittyvien sopeuttamistoimenpiteiden tarkastelu analyysissä
24. Tuotantotapojen ja hankintojen sopeuttamistoimenpiteiden arvioitu säästöpotentiaali per vuosi palvelu- ja säästökategorioittain
25. Tuotantotapojen ja hankintojen sopeuttamistoimenpiteiden arvioitu säästöpotentiaali per vuosi alueittain ja palvelukategorioittain
26. HV-alueiden sosiaalipalveluiden tuotantotapoihin ja hankintaan liittyvät sopeuttamistoimet: Ikääntyneiden palvelut
27. HV-alueiden sosiaalipalveluiden tuotantotapoihin ja hankintaan sopeuttamistoimet: Lasten
28. HV-alueiden sosiaalipalveluiden tuotantotapoihin ja hankintaan liittyvät sopeuttamistoimet: Vammaisten palvelut
29. HV-alueiden sosiaalipalveluiden tuotantotapoihin ja hankintaan liittyvät sopeuttamistoimet: Päihde- ja mielenterveyspalvelut
30. Case-esimerkki: HALI Ry selvitys ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen oman ja ostotuotannon kustannuksista
31. Hallitusohjelman linjaukset
32. Yhteisöllisen asumisen tarkastelu analyysissä
33. Nostoja yhteisöllistä asumista koskevasta julkisesta keskustelusta
34. Yhteenveto yhteisöllisen asumisen taustasta, tavoitteista ja lähtökohdista
35. Yhteenveto yhteisöllisen asumisen keskeisistä virallisista tunnuspiirteistä ja vaatimuksista
36. Yhteisöllisen asumisen määrittely kilpailutuksissa hinnoittelun
38. Yhteisöllisen asumisen hintojen vaihteluväli
39. Yhteisöllisen asumisen hintojen vaihteluväli mitoituksen perusteella
40. Tarkastellut kilpailutukset kilpailutusmuodoittain
41. Eri tuottajien osallistuminen yhteisöllisen asumisen kilpailutuksiin 2023-2024 alkaneilla sopimuskausilla asiakassegmenteittäin
42. Yhteisöllisen asumiseen kohdistuvien odotusten keskeiset riskit ja epävarmuustekijät
43. Henkilöstön riittävyyden varmistamisen keinojen tarkastelu analyysissä
44. Sote-alan työvoimatilanteen yleiskuva
45. Havainnollistus ylätasoin keinoista vastata sote:n henkilöstövajeeseen ja niiden käsittelystä analyysissä
46. Keinot henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi
47. Hallitusohjelman Hyvän työn ohjelmassa ja STM:n vuokratyön vähentämisen selvityksessä mainitut keinot 1/2
48. Hallitusohjelman Hyvän työn ohjelmassa ja STM:n vuokratyön vähentämisen selvityksessä mainitut keinot 2/2
49. Hyvinvointialueiden palvelustrategioissa mainitut keinot ja niiden yleisyys
50. Yhteenveto kansallisista ja hyvinvointialueiden keinoista
51. Suomen sosiaali- ja terveyspalveluiden markkina 2022
52. Suomen sosiaalipalveluiden jaottelu palvelusegmenteittäin ja palveluittain
53. Suomen sosiaalipalveluiden markkina 2022 palveluittain
54. Suomen sosiaalipalveluiden markkina 2022 tuotantotavoin
55. Yksityisen tuotannon osuus eri sosiaalipalveluissa 2022
56. Suomen sosiaalipalveluiden markkina 2018-2022
57. Suomen sosiaalipalveluiden yksityisen tuotannon markkina 2018-2022
58. Yksityisen tuotannon osuus 2018-2022
59. Ikääntyneiden palveluiden markkina 2022
60. Ikääntyneiden palveluiden markkina 2018-2022
61. Ikääntyneiden palveluiden yksityisen tuotannon markkina 2018-2022
62. Yksityisen tuotannon osuus ikääntyneiden palveluissa 2018-2022
63. Yli 75-vuotiaiden määrän kehitys 2023-2030
64. Yli 75-vuotiaiden määrän kehitys hyvinvointialueilla 2023-2030
65. Vammaisten palveluiden markkina 2022

KUVALUETTELO 2/2

66. Vammaisten palveluiden markkina 2018-2022
67. Vammaisten palveluiden yksityisen tuotannon markkina 2018-2022
68. Yksityisen tuotannon osuus vammaisten palveluissa 2018-2022
69. Vammaisten palveluasumisen markkina 2018-2022
70. Vammaisten palveluasumisen yksityisen tuotannon markkina 2018-2022
71. Vammaisten palveluiden asiakasmäärät 2018-2022
72. Lasten ja perheiden palveluiden markkina 2022
73. Lasten ja perheiden palveluiden markkina 2018-2022
74. Lasten ja perheiden palveluiden yksityisen tuotannon markkina 2018-2022
75. Yksityisen tuotannon osuus lasten ja perheiden palveluissa 2018-2022
76. Päihde- ja mt-kuntoutujien palveluiden markkina 2022
77. Päihde- ja mt-kuntoutujien palveluiden markkina 2018-2022
78. Päihde- ja mt-kuntoutujien palveluiden yksityisen tuotannon markkina 2018-2022
79. Yksityisen tuotannon osuus päihde- ja mt-kuntoutujien palveluissa 2018-2022
80. Suomen Top 10 suurimpien sosiaalipalvelutoimijoiden liikevaihto 2022
81. Suomen Top 10 suurimpien sosiaalipalvelutoimijoiden kannattavuus 2022
82. Suurimpien hoivatoimijoiden liikevaihdon jakautuminen eri hoivapalveluihin
83. Suurimpien sosiaalipalveluyritysten kannattavuuden kehitys 2018-2022 eri asiasegmenteissä
84. Suurimpien sosiaalipalvelukonsernien koko liikevaihdon kehitys 2018-2022
85. Suurimpien sosiaalipalvelukonsernien koko liiketoiminnan kannattavuuskehitys 2018-2022
86. Attendo Finland Oy:n keskeisten tunnuslukujen kehitys kvartaaleittain 2022-2023
87. Henkilöstönvuokraustoimijoiden jaottelu vuokrauksen ja/tai rekrytoinnin

- fokusryhmän mukaisesti
88. Keskeisimpien lääkärivuokraukseen keskittyneiden toimijoiden liikevaihto ja kannattavuus 2022
89. Keskeisimpien hoitaja- ja lääkärivuokraukseen keskittyneiden toimijoiden liikevaihto ja kannattavuus 2022
90. Keskeisimpien hoitajavuokraukseen ja -tuontiin keskittyneiden toimijoiden liikevaihto ja kannattavuus 2022
91. Top 5 toimijoiden markkinaosuudet yksityisesti tuotetussa palveluasumisessa
92. Markkinajohtajat palveluasumisen eri segmenteissä ja hyvinvointialueilla
93. Yksityisesti tuotetun ikääntyneiden palveluasumisen alueellinen kilpailutilanne
94. Yksityisesti tuotetun vammaisten palveluasumisen alueellinen kilpailutilanne
95. Yksityisesti tuotetun lastensuojelun laitoshoidon alueellinen kilpailutilanne
96. Yksityisesti tuotetun päihde-/mt-kuntoutuksen palveluasumisen alueellinen kilpailutilanne
97. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Lapin hyvinvointialueella
98. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella
99. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Kainuun hyvinvointialueella
100. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella
101. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Pohjois-Savon hyvinvointialueella
102. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Etelä-Savon hyvinvointialueella
103. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Etelä-Karjalan

- hyvinvointialueella
104. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella
105. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Pohjanmaan hyvinvointialueella
106. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella
107. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Keski-Suomen hyvinvointialueella
108. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Pirkanmaan hyvinvointialueella
109. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Kymenlaakson hyvinvointialueella
110. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Päijät-Hämeen hyvinvointialueella
111. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Kanta-Hämeen hyvinvointialueella
112. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Satakunnan hyvinvointialueella
113. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Varsinais-Suomen hyvinvointialueella
114. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella
115. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Keski-Uusimaan hyvinvointialueella
116. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Itä-Uusimaan hyvinvointialueella
117. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella
118. Yksityisesti tuotetun palveluasumisen kilpailutilanne Helsingissä

I II III IV V VI JOHDANTO

Q

VUODEN 2024 RAPORTILLA NELJÄ TRENDIÄ/ILMIÖTÄ TARKEMMASSA TARKASTELUSSA

I II III IV V VI TOIMIALAN AJANKOHTAISET TRENDIT JA ILMIÖT

Hyvinvointialueiden sopeuttamistoimet

Hyvinvointialueiden on katettava talouden alijäämä nopealla aikataululla sopeuttamalla. Säästötoimenpiteet kohdistuvat laajasti sosiaalipalvelujen tuotannon osa-alueisiin ja heijastuvat myös yksityisen palvelutuotannon kysyntään.

Tuotantotavat ja hankinnat säästökohteena

Osana laajoja sopeuttamishjelmiaan, hyvinvointialueet ovat kohdistaneet merkittäviä odotuksia tuotantotavoista ja erityisesti ostopalveluiden vähentämisellä säästämiseen - toteutuksen realistisuus on epätodennäköinen, mutta heijastuu yksityisiin palveluntuottajiin

Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllinen asuminen korvasi tavallisen palveluasumisen 1.1.2023. Ympäri vuorokautista asumista kevyempänä palvelumuotona, hyvinvointialueet asettavat suuria odotuksia yhteisöllisen asumisen roolille palvelurakenteen keventämisessä. Palvelu hakee kuitenkin vielä muotoaan, mikä vaikeuttaa todellisten kustannusvaikutusten arviointia.

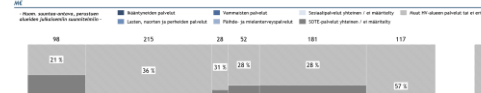
Keinot henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi

Sote-toimialan työvoimapula on lisännyt vuokratyövoiman käyttöä voimakkaasti viime vuosina ja siitä pyritään karsimaan. Muita keinoja henkilöstöjen riittävyyden varmistamiseksi on löydettävä sekä kansallisella että alueellisella tasolla.

Hyvinvointialueiden sopeuttamistoimien osalta on kuvattu mm. alueiden euroistettut toimenpiteet palvelu- ja säästökategorioittain

-28 % HYVINVOINTIALUEIDEN ILMOITTAMISTA SOPEUTTAMISTOIMISTA ON KOHDISTETTU SUORAAN SOSIAALIPALVELUILLE

Kuva 13. Hyvinvointialueiden sopeuttamistoimenpiteiden arvioitu säästöpotentiaali per vuosi palvelu- ja säästökategorioittain¹⁾

SOSIAALIPALVELUIDEN RAKENNETTA KEVENNETÄÄN JA SUPISTETAAN LAAJASTI - YHTEISÖLLISTÄ ASUMISTA LISÄTÄÄN

Kuva 19. HV-alueiden sosiaalipalveluiden sopeuttamistoimet: Palvelurakenne ja -taso

Toimenpide	Korkeus	Korkeus	Toimenpiteiden määrät (kpl)					
			Yhteisöllinen asuminen	Yhteisöllinen asumisen palvelut	Yhteisöllinen asumisen palvelut	Yhteisöllinen asumisen palvelut	Yhteisöllinen asumisen palvelut	Yhteisöllinen asumisen palvelut
Yhteisöllinen asuminen	85,5	0,00-20,0	13	7	4	5	3	4
Yhteisöllinen asumisen palvelut	29,8	0,5-25,0	5	1	-	1	1	4
Yhteisöllinen asumisen palvelut	12,2	0,01-2,0	10	2	2	1	1	5
Yhteisöllinen asumisen palvelut	3,6	0,00-1,1	4	-	2	1	1	2

TOIMIALAN AJANKOHTAISET TRENDIT JA ILMIÖT

Hyvinvointialueiden sopeuttamistoimet

Hyvinvointialueiden on katettava talouden alijäämä nopealla aikataululla sopeuttamalla. Säästötoimenpiteet kohdistuvat laajasti sosiaalipalvelujen tuotannon osa-alueisiin ja heijastuvat myös yksityisen palvelutuotannon kysyntään.

Tuotantotavat ja hankinnat säästökohteena

Osana laajoja sopeuttamishjelmiaan, hyvinvointialueet ovat kohdistaneet merkittäviä odotuksia tuotantotavoista ja erityisesti ostopalveluiden vähentämisellä säästämiseen - toteutuksen realistisuus on epätodennäköinen, mutta heijastuu yksityisiin palveluntuottajiin

Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllinen asuminen korvasi tavallisen palveluasumisen 1.1.2023. Ympärivuorokautista asumista kevyempänä palvelumuotona, hyvinvointilueet asettavat suuria odotuksia yhteisöllisen asumisen roolille palvelurakenteen keventämisessä. Palvelu haakee kuitenkin vielä muotoaan, mikä vaikeuttaa todellisten kustannusvaikutusten arviointia.

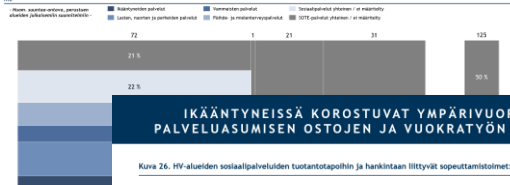
Keinot henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi

Sote-toimialan työvoimapula on lisännyt vuokratyövoiman käyttöä voimakkaasti viime vuosina ja siitä pyritään karsimaan. Muita keinoja henkilöstöjen riittävyyden varmistamiseksi on löydettävä sekä kansallisella että alueellisella tasolla.

Tuotantotapoihin ja hankintoihin säästökohteina liittyen on kuvattu alueiden näihin liittyvät suunnitelmat mm. säästömekanismeittain ja asiakassegmenteittäin

**- 57 % TUOTANTOTAPOIHIN LIITTYVISTÄ SOPEUTTAMISTOIMISTA
OSTOPALVELUJEN VÄHENTÄMISEEN TÄHTÄÄVIÄ**

Kuva 24. Tuotantotapojen ja hankintojen sopeuttamistoimenpiteiden arvioitu säästöpotentiaali per vuosi palvelu- ja säästökategorioittain

**IKÄÄNTYNEISSÄ KOROSTUVAT YMPÄRIVUOROKAUTISEN
PALVELUASUMISEN OSTOJEN JA VUOKRATYÖN VÄHENTÄMINEN**

Kuva 26. HY-alueiden sosiaalipalveluiden tuotantotapoihin ja hankintaan liittyvät sopeuttamistoimet: ikääntyneiden palvelut

Palvelu- kategoria	Siirtolainmäärä kuvaa	Kokonaan siirtolainmäärä 2017, yhteensä, ml	Kokonaan siirtolainmäärä per asukasta, 2017, ml	Kokonaan siirtolainmäärä per asukasta, 2018, ml	Siirtolain- määrä 2018 2017:n suhteena, ml
 Siirtolain- vähentäminen Ostopalvelujen lisäminen Hankintojen karskiminen Kulutusrajoitus	Ostopalvelujen vähentäminen	Ympäristömuutoksen palvelusumman odotettavien vähentäminen Vuosikatujoinen käyrien vähentäminen Aloit ostopalvelusumman muuttamiset	4,9	0,7-1,3	5
	Ostopalvelujen lisäminen	Asumispalveluiden laajakäyttövelvoitteen uuskäynnitys Osoitusalue sijainnan palvelus tarjontaan jatkossa palvelusentillä	0,4	0,1-0,3	2
	Hankintojen karskiminen	Korhutiiden ostopien karskiminen Palveluiden ostotilin 5,5 k:n liian korotus (alijäämä 6,5 k:n sijasta)	0,7	0,05-0,6	3
	Kulutusrajoitus	Sopimusmuutostilajien määrän lisääminen	2,0	2,0	1

VALOR Lühend: Huvivõimaluste loomulikuks dokumendiks, VALOR-analüüs

TOIMIALAN AJANKOHTAISET TRENDIT JA ILMIÖT

Tuotantotavat ja hankinnat säästökohteena

Yhteisöllinen asuminen

Keinot henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi

Yhteisöllisen asumisen osiossa tarkastellaan mm. palvelun määritelmää lain sekä viimeaikaisten kilpailutusten näkökulmista, palvelun hintatasoa ja kilpailutustapaa

Kuva 35. Yhteenveto yhteisöllisen asumisen keskeisistä virallisista tunnuspiirteistä ja vaatimuksista

Yhteisöllisen asenteen kaudella koulukiusaaminen sopiva aineisto sekä sosiaalisia taitoja kehittävällä edistävällä palvelulla	Yhteisöllisellä asenteella ei mitoitavaa taita - yhteisöllisellä toiminnalla osittain mallitettua heikentävää vaikutusta
Asuminen ja palvelut järjestettiin erikseen - asiakkain tarve mukaan muut palvelut järjestettiin tukipalveluna ja/tai palveluhoitoa	Yhteisöllä ei ole vastamaasta ympärivuorokautista läsnä olevaa hoitoa
Yhteisölliset palvelutapahtumat avoimien pohjalta tarpeen mukaan	Muiden palveluiden henkilökohtaisesti mitoitettua osittain, sillä osilla voidaan vastata asiakkaan palvelutarpeista - esyn, kotihoidon osalta niin, että asiakasille myönnetty tukimäärä loppuu
Kotihoidon myöntämisen palvelutarpeen mukaan (tuntimääräisesti) ja järjestettävien henkilöiden tarpeen mukaan	Se yksikin henkilöillä tuottaa asiakkaan tarpeiden perusteella muut palveluja, henkilöillä osittain pitäisi

Itä-Uusimaan mt- ja päihdekuntoutujien vertailukriteerit

€	Palautus 70%	€	Palautus 70%
 idea	 idea	 idea	 idea
 Hyväksyttyjen valitsemien toimien päättämisen lisäksi ja muutoksia	 Hyväksyttyjen valitsemien toimien päättämisen lisäksi ja muutoksia	 Tuettuja ja jatkuvia tukia, tukien ja kannustusten kumulatiivisen sääntöryhmän	 Tuettuja ja jatkuvia tukia, tukien ja kannustusten kumulatiivisen sääntöryhmän
 Siirrä hakemien palvelusten taakaa ja voimavaroja	 Siirrä hakemien palvelusten taakaa ja voimavaroja	 Tuettuja ja jatkuvia tukia, tukien ja kannustusten kumulatiivisen sääntöryhmän	 Tuettuja ja jatkuvia tukia, tukien ja kannustusten kumulatiivisen sääntöryhmän
 Erillisiä valitsemia haettavien palvelusten taakaa ja voimavaroja	 Erillisiä valitsemia haettavien palvelusten taakaa ja voimavaroja	 Asennaa ja vastavirta tila- ja päästöjen ja voimavarojen erityisryhmä	 Asennaa ja vastavirta tila- ja päästöjen ja voimavarojen erityisryhmä

VALOR Lühend: Hääne, Huvivastitaluvariden kätsoalustelindol, VALOR-analüüs

VUODEN 2024 RAPORTILLA NELJÄ TRENDIÄ/ILMIÖTÄ TARKEMMASSA TARKASTELUSSA

I II III IV V VI TOIMIALAN AJANKOHTAISET TRENDIT JA ILMIÖT

Hyvinvointialueiden sopeuttamistoimet

Hyvinvointialueiden on katettava talouden alijäämä nopealla aikataululla sopeuttamalla. Säästötoimenpiteet kohdistuvat laajasti sosiaalipalvelujen tuotannon osa-alueisiin ja heijastuvat myös yksityisen palvelutuotannon kysyntään.

Tuotantotavat ja hankinnat säästökohteena

Osana laajoja sopeuttamishjelmiaan, hyvinvointialueet ovat kohdistaneet merkittäviä odotuksia tuotantotavoista ja erityisesti ostopalveluiden vähentämisellä säästämiseen - toteutuksen realistisuus on epätodennäköinen, mutta heijastuu yksityisiin palveluntuottajiin

Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllinen asuminen korvasi tavallisen palveluasumisen 1.1.2023. Ympäri vuorokautista asumista kevyempänä palvelumuotona, hyvinvointialueet asettavat suuria odotuksia yhteisöllisen asumisen roolille palvelurakenteen keventämisessä. Palvelu hakee kuitenkin vielä muotoaan, mikä vaikeuttaa todellisten kustannusvaikutusten arviointia.

Keinot henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi

Sote-toimialan työvoimapula on lisännyt vuokratyövoiman käyttöä voimakkaasti viime vuosina ja siitä pyritään karsimaan. Muita keinoja henkilöstöjen riittävyyden varmistamiseksi on löydettävä sekä kansallisella että alueellisella tasolla.

Keinot henkilöstön riittävyyden varmistamiseksi -osiossa on kuvattu kansallisen tason ohjauksessa ja hyvinvointialueiden suunnitelmissa mainitut keinot henkilöstöpulaan vastaamiseksi

ALUEELLISESTI JA KANSALLISESTI ON LÖYDETTÄVÄ MUITA KEINOJA HENKILÖSTÖVAJEESEEN VASTAAMISEKSI

Kuva 45. Havainnollistus ylläosan keinoista vastata sote:n henkilöstövajeseen ja niiden käsitteistä analyysistä

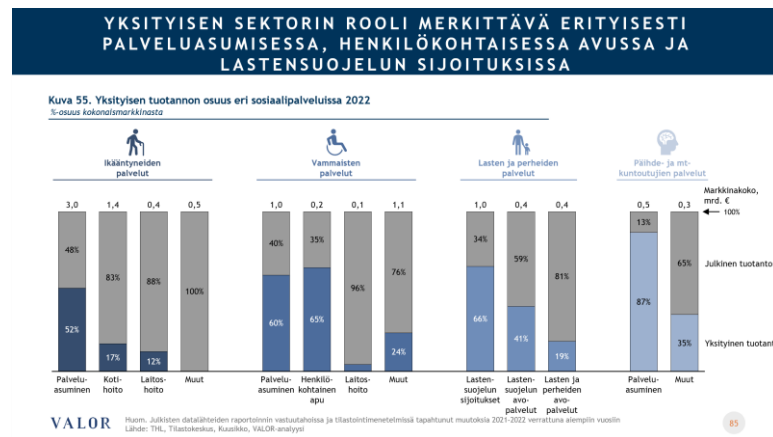
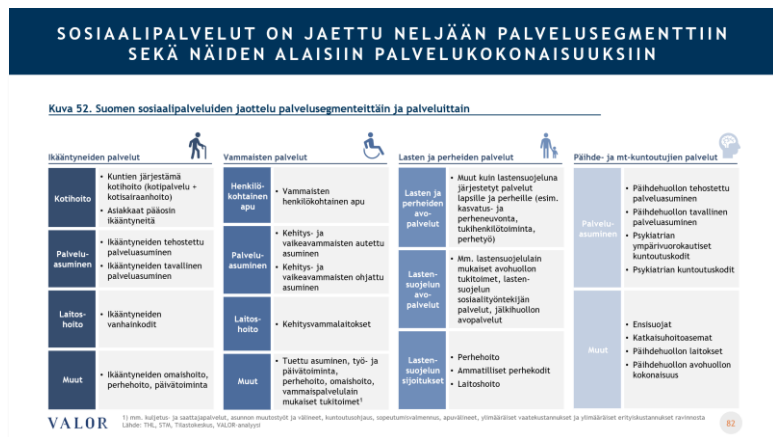
Kuva 49. Hyvinvointialueiden palvelustrategioissa mainitut keinot ja niiden yleisyys

Teema	Keino	Hyvinvointialueiden palvelustrategioiden keinot	Keinon listatut HVA:t, kpl
Muun ulkopuolisen voimavarojen hyödyntäminen muun muassa kuntien välillä	Kansallinen henkilöstö	• Kansainvälinen työvoima • Toimintaan rekrytoiminen kansainvälisesti ja luodaan uutta toimintaa	5
	Ohjaukset	• Luodaan yksilöllisiä ohjauksia ja ohjauksia ohjauksella • Ohjauksella ohjataan henkilöstöä ja ohjauksella ohjataan toimintaa	4
Rekrytoiminen kattavasti	Rekrytoiminen	• Rekrytoiminen rekrytoimisen ja ohjauksella rekrytoiminen • Keskustellaan hyvinvointialueiden houkuttelevuutta potentiaalisille työntekijöille	7
	Rekrytoiminen	• Keskustellaan työntekijöiden käyttöön ennakoiden eläköitymistä vähentämiseksi	1
Painotetaan tehokkuuden lisäämistä	Henkilöstön ohjaukset	• Henkilöstön tehokkuutta kasvatetaan teknologialla ja ohjauksella • Ohjauksella ohjataan henkilöstöä ja ohjauksella ohjataan toimintaa	13
	Työntekijöiden ohjaukset	• Käytetään ohjauksia ohjauksella ja ohjauksella ohjataan toimintaa • Ohjauksella ohjataan henkilöstöä ja ohjauksella ohjataan toimintaa	11
Muut keinot	Henkilöstön ohjaukset	• Rekrytoiminen ja muun teknologian hyödyntäminen vähentää henkilöstön tarvetta • Keskustellaan teknologian hyödyntämisestä ja ohjauksella ohjataan toimintaa	6
	Henkilöstön ohjaukset	• Parannetaan työtyytyväisyyttä ja jatkuvuutta työssä jaksamista • Varmistetaan riittävä palkkaus ja mahdollisuus työntekijöiden eläköitymistä	13
	Henkilöstön ohjaukset	• Eristä seppäriä ja suhteellisesti korkeampi palkkaus • Parannetaan palveluiden ja eri toimintojen välistä yhteistyötä	4

SOSIAALIPALVELUIDEN MARKKINA ON JÄSENNETTY JA KUVATTU 4:N KESKEISEN ASIAKASSEGMENTIN KAUTTA

I II III IV V VI YLEISKATSAUS SOSIAALIPALVELUIDEN MARKKINAAN

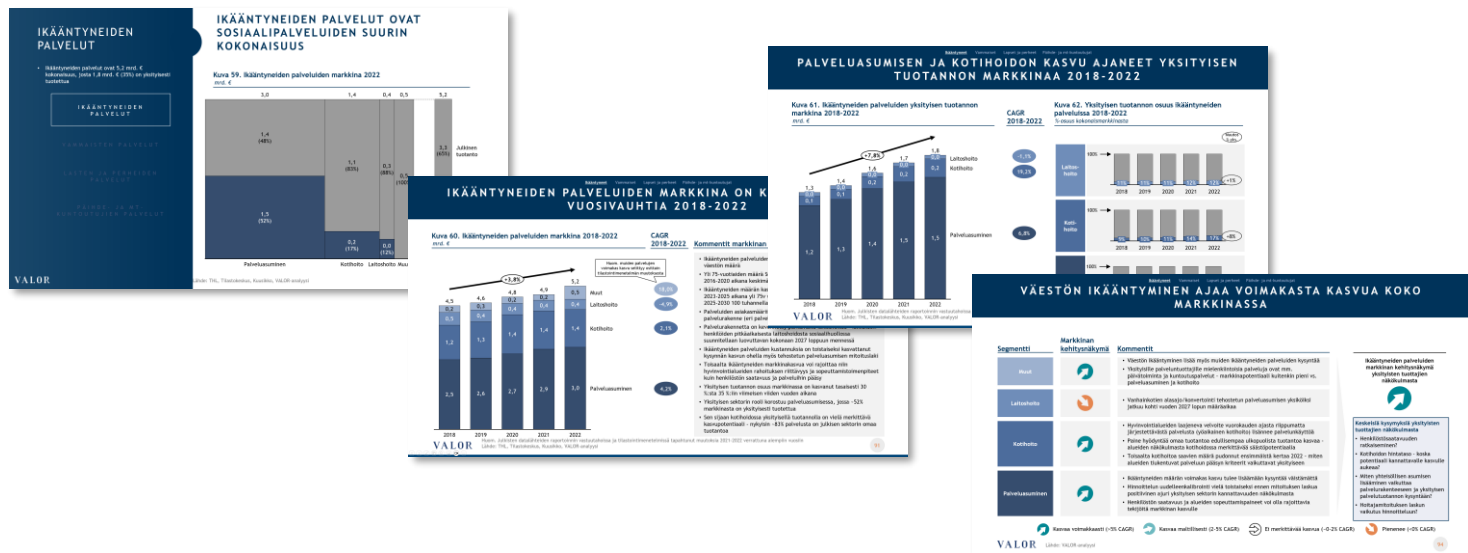
- Mukana on kokonaisuudessaan 13 keskeistä sosiaalipalveluiden segmenttiä neljän pääasiallisen asiakassegmentin mukaan jaettuna
- Palveluissa käsitellään sekä julkisen että yksityisen tuotannon markkinat

KUNKIN SEGMENTIN MARKKINAAN PUREUDUTAAN TARKEMMIN OMISSA OSIOISSAAN

I II III IV V VI PALVELUKOHTAISET MARKKINAT

► Jokaisesta segmentistä on oma syväluotaava osio, jossa käsitellään mm. markkinan koko, kasvu sekä kehitysnäkymät

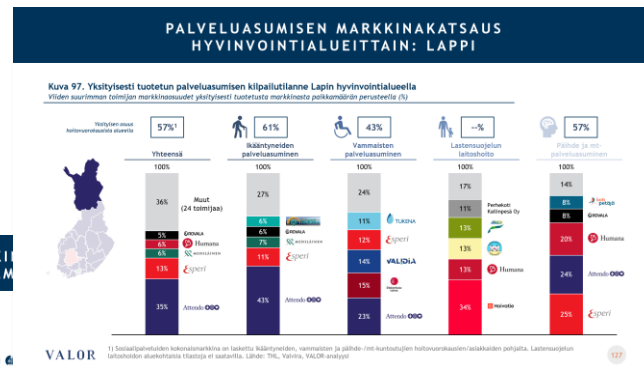
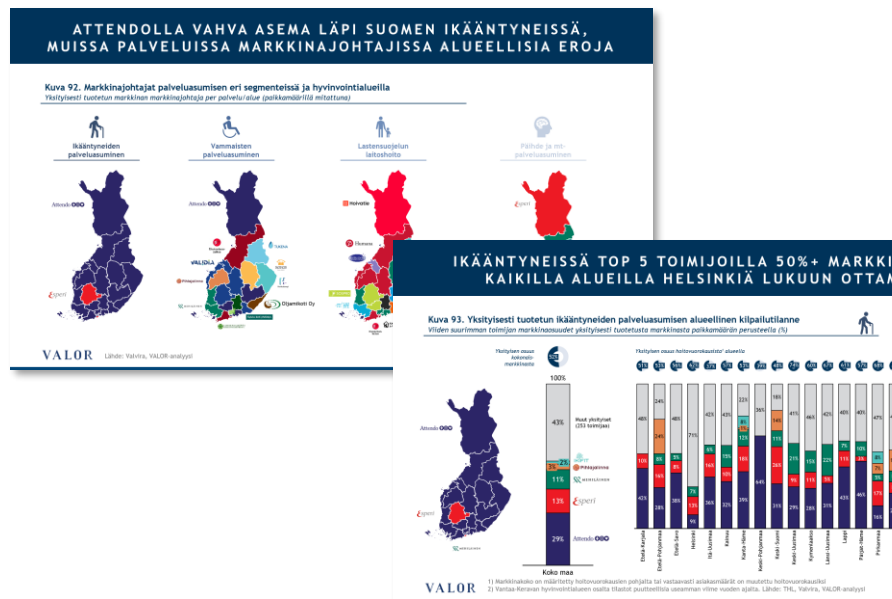
I II III IV **V** VI TOIMIIJA- JA KILPAILUKENTTÄ

17

PALVELUASUMISEN KILPAILUTILANNE ON TÄNÄ VUONNA AVATTU HYVINVOINTIALUE- JA ASIAKASSEGMENTTITASOLLA

I II III IV V VI PALVELUASUMISEN ALUEELLINEN KILPAILUTILANNE

- Yksityisen ja 3. sektorin toimijoiden markkinaosuudet (osuus yksityisesti/3.sektorin toimesta tuotetun palveluasumisen² paikoista) on vedetty yhteen asiakassegmenteittäin¹ ja hyvinvointialueittain

TILAAMINEN JA HINNOITTELU

Kaikki hinnastossa ilmoitetut hinnat ovat ALV 0 - hintoja. Hintoihin lisätään lainmukainen ALV.

Tilaaminen

- VALOR julkaisee vuonna 2024 kolme erillistä toimialaraporttia sosiaali- ja terveyspalveluiden sektorille
- Raportteja voi tilata useamman kerralla tai yksitellen
 - Raporttikohtainen hinta on tilaajalle alhaisempi hankittaessa useampia raportteja
 - Alennukset huomioidaan ensimmäisen jälkeen hankittujen raporttien hinnoissa, jos tilauksia tehdään yksitellen raportti kerrallaan
 - Paljousalennukset ovat voimassa 30.6.2024 asti, jonka jälkeen raportit hinnoitellaan yksittäishinnan mukaisesti (4 200€/kpl)
- Raportin lisäksi voi halutessaan tilata myös räätälöidyn esittelytilaisuuden, jossa VALOR:n edustaja/edustajat avaavat raportin sisältöä sekä havaintoja toimialasta esim. projektikokemuksien perusteella¹
- Toimialaraportteja voi tilata:
 - Saamasi uutiskirjeen kautta, tai
 - Olemalla suoraan yhteydessä raportit@valor.fi palvelee myös kaikkiin raportteihin liittyviin kysymyksiin liittyen

Hinnoittelu (voimassa 30.6.2024 asti)

	Terveyspalveluiden toimiala 2024 <i>Julkaistu</i>	Sosiaalipalveluiden toimiala 2024 <i>Julkaistu</i>	Hyvinvointialueiden raportti 2024 <i>Julkaistu</i>
Yksi raportti	4 200€	4 200€	4 200€
Kaksi raporttia <i>vapaavalintaisesti 2/3:sta raportista</i>	7 200€ (3 600€ per raportti)		
Kolme raporttia	9 600€ (3 200€ per raportti)		
Raportin/raporttien esittelytilaisuus¹	+2 150€¹ per tilaisuus (lisätään raporttien hintaan) Voitte olla yhteydessä raportit@valor.fi ajankohdan sopimiseksi		
Raportin laajempi esittelytilaisuus <i>esim. laajennettu sisältö tai kesto, työpajatyöskentely, täydentävät analyysit ja valmistelu jne.</i>	Hinta ja sisältö sovitaan tarkemmin VALORin kanssa tapauskohtaisesti Voitte olla yhteydessä raportit@valor.fi tarkemman suunnittelun osalta		

1) Tilaisuus edellyttää vähintään yhden raportin tilaamisen. Tarkempi sisältö ja fokusalueet voidaan sopia asiakkaan toiveiden mukaan. Standardi esittelytilaisuus perustuu lähtökohtaisesti raportin sisältöön ja analyysiin eikä sisällä esim. laajoja erillisanalyyskejä raportin ulkopuolisista aiheista. Esittelymateriaali valmistellaan kuitenkin kullekin asiakkaalle räätälöidysti ja jaetaan tilaajan käytettäväksi tilaisuuden jälkeen. Tilaisuus voidaan toteuttaa etäyhteydellä tai livenä. Live-tilaisuuksissa mahdolliset matkakulut laskutetaan erikseen. Pitkän välimatkan live-tilaisuuksissa VALOR pidättää oikeuden laskuttaa suorien matkakulujen lisäksi myös matka-ajasta (hinnoittelu sovitaan etukäteen tapauskohtaisesti)

VALOR

VALOR on liikejohdon konsultointitoimisto joka tukee asiakkaita kasvun, kannattavuuden ja omistaja-arvon kehittämisessä sekä kilpailuympäristön ymmärtämisessä ja yritysjärjestelyissä.

Strateginen toimialakatsaus pohjautuu VALOR Partnersin laajaan, monivuotiseen toimialaosaamisen sekä faktapohjaiseen analyysiin.

Vuoden 2024 toimialakatsauksia julkaistaan mm. liikkumisen, vakuutuksen, tele-, energia-, vesi-, IT- ja sotetoimialoilta.

JUSSI AILISTO
Partner, Sosiaali- ja
terveyspalvelut
jussi.ailisto@valor.fi
+358 40 687 0743

TUOMAS NENONEN
Director
tuomas.nenonen@valor.fi
+358 50 367 8308